

Ha estat molt dolorosa — ha continuat dient — aquesta excursió, i molt més tant en compte el d'una circumstància desgraciada que ho ha determinat, però no seria just suposar un seriós perjudici per al valor del nostre futbol ni per al nostre honor deportiu; el primer, perquè tot hom sap, i no s'ha deixat d'advertir ara, que disposem d'elements molt superiors als que hem alineat a Amsterdam, i el segon perquè potser hem estat nosaltres els únics que hem posat a cobert l'honor del del tot, sense posar per davant cap jurament sobre garanties de fet i de coses conegudament falses.

UN VOL DE FRANCO

Melilla. — De Mar Chica ha sortit un hidroavió "Dornier", tripulat pels comandants Franco i Gallarza, el capità Ruiz de Alda i el mecànic Rada, cap a Los Alcázares.

El comandant Franco ha manifestat que tornarà aviat per a realitzar l'entrenament.

ACCIDENT D'AUTOMOBIL

Linares. — A les onze del matí, en el quilòmetre 3 de la carretera de Linares a Bañales, una camioneta de transport, pilotada per Marcel Rodríguez, degut a un fals viratge, ha bolcat. El propietari resultat mort així com un altre individu que l'acompanyava i el nom del qual hem desconeix.

La camioneta anava carregada de cantants i es va donar el cas curiós de resultar intacta la mercaderia.

NOTÍCIES DIVERSES DE TETUAN

Tetuan. — Demà se celebrará el consell de guerra contra el sergent Sabas Arias, acusat d'homicidi per imprudència.

Una comissió d'oficials i soldats del regiment de Ceuta han dipositat flors en les tombes dels morts pertanyents al dit regiment.

Ha marxat a Melilla una patrulla d'aparells Breguet, comandada pel capità Simon Fuentes.

El dil·lus li será imposada sol·lennement al general Sanjurjo la gran creu de l'Orde de Mehadauia que li concedeix el Magazem pels serveis prestats a la pacificació.

El general Sanjurjo será el primer cavaller d'aquesta orde.

DE L'ESTRANGER

VALDEMARAS A PARIS

Paris, 8. — El senyor Valdemaras ha arribat a aquesta capital i serà rebut pel senyor Briand.

El senyor Zaleski arribarà diumenge i també conversarà amb el ministre francès d'Afers estrangers.

Es creu que tots tres homes d'Estat fixaran en aquestes converses la data de la conferència lituano-polonesa. — Fabra.

REUNIÓ DE LA DIETA PRUSSIANA

Berlin, 8. — La nova Dieta prussiana s'ha reunit avui, a les quatre, després d'uns solemnes oficis celebrats a l'església de Saint Hedwigs.

El primer ministre, senyor Braun, pronunciarà dissabte el discurs programat del Ministeri. — Fabra.

L'INCIDENT DE L'AMBAIXADOR DE BERLIN

Berlin, 8. — L'oficina d'Afers estrangers alemanya ha expressat el seu sentimeut a l'ambaixada italiana pel recent incident a conseqüència del qual resultaren ferits per uns desconeguts els vidres de l'ambaixada d'Itàlia.

Els culpables són buscats, i perquè no es repetís l'agressió s'ha posat una guàrdia a l'ambaixada. — Fabra.

LES CONSULTES D'HINDENBURG

Berlin, 8. — El mariscal Hindenburg celebrará avui una consulta amb el senyor Loeb i demà, dissabte, conferenciarà amb el senyor Müller i altres caps dels grups parlamentaris. — Fabra.

LA GENT FUGIDA DE CORINTE

Atenes, 8. — La població de Corint, tement la repetició dels terratrèmols, ha procedit novament a l'evacuació de les cases.

Prop de Lutraki ha resultat greument ferit un minyó, en esfondrar-se una casa on estaven instal·lades les oficines de l'Ime.

El pànic s'ha apoderat novament de la gent, que emigra en massa.

En diversos indrets de la costa s'ha vist bullir l'aigua de la mar. — Fabra.

EL SENYOR AUNOS A GINEBRA

Ginebra, 8. — La Conferència internacional del Treball s'ha reunit aquest matí per tal de celebrar la sessió anual en que ha de deliberar la Comissió sobre l'informe del director de l'Oficina internacional del Treball.

El ministre espanyol del Treball, senyor Aunos, ha pronunciat en nom d'Espanya i del seu Govern una alocució, i ha fet els més fervents vots per l'organització internacional del treball i ha recordat molt especialment la tasca realitzada per Espanya en el referent a l'organització corporativa nacional, sense cap perjudici per als Sindicats que ja existien. — Fabra.

Ginebra, 8. — El representant d'Espanya ha estat elegit per 58 vots, entre 58 votants, com a membre del "Conseil International" de l'Oficina

INTERNACIONAL DEL TREBALL

El senyor Caballero ha estat elegit després com a membre adjunt del dit Consell d'administració. — Fabra.

LA SITUACIÓ RELIGIOSA A MEXIC

Roma, 8. — Sembla que els periòdics nord-americans s'han precipitat bastant en dir que s'havia concertat un acord entre el Vaticà i el Govern de Mèxic, sobre la situació de la clerecia mexicana.

La presència a Roma de monsenyor Ruiz Flores, arquebisbe de Morolla, és, sens dubte, l'origen de totes aquestes errònies notícies llançades per la premsa.

Sembla que la clerecia mexicana es proposa aconseguir les següents reivindicacions:

Primera. — Restitució de tots els béns sotrets a la clerecia i als fidels de Mèxic.

Segona. — Devolució de les escoles amb llibertat absoluta d'ensenyament.

Terçera. — Igualtat de la clerecia i dels religiosos amb els altres ciutadans.

Quarta. — Admissió de la clerecia a diverses províncies.

Sembla que s'han fet esforços per arribar a una transacció, però es desconeix l'èxit que aquestes gestions hagin pogut obtenir fins ara. — Fabra.

EL RAID DEL "SOUTHERN CROSS"

Wellington, 8. — Un amic de l'aviador Kingsford Smith diu que un cop hagí arribat a Austràlia l'avió "Southern Cross", l'aviador es proposa emprendre novament el vol en direcció a Nova Zelanda. — Fabra.

Brisbane, 8. — S'ha rebut un despatx emès per l'aviador Kingsford Smith, en el qual comunica que prossegueix el seu vol, però que està huint amb el temps més desfavorable que ha trobat des del començament del raid, puix a més del vent i dels núvols, és assotat per una grossa pluja, la qual cosa fa difícil i perillosa la navegació, ja que l'aparell impulsat pel fort vent hi ha moments en que ha arribat a donar salts de més de 400 peus. — Fabra.

AVIONS JAPONESOS A PEQUIN

Pequin, 8. — En un camp de tennis situat prop del barri de les Legacions, i convertit a l'efecte en aeròdrom provisional, ha aterrat avui una esquadra de avions japonesos, que té per missió, com s'ha dit, el mantenir les comunicacions amb Tien-Tsin. — Fabra.

L'ESTAT DE TXANG SO-LIN

Toquio, 8. — Despatxos de Mukden d'origen particular diuen que es dubta que Txang So-Lin arribi a establir-se de les greus ferides rebudes.

Un conseller particular del mariscal ha manifestat que aquest pa-

LA CIENCIA

L'AUTO-COET

Los recents experiències del doctor Vallier i la casa Opel han tornat a donar actualitat a un sistema de fer desplaçar vehicles que ha preocupat de molt de temps a tots els que entren en el camp de l'automobilisme i l'aviació amb poca excepció del detallisme mecànic actual i es col·loquen en el punt de plantejament, quasi estrictament físico-químic, del problema.

Es una via poc explorada que pot donar—jo crec que donarà—possibilitats meravelloses i insospitades. Ja fa molt de temps que no me n'he preocupat gaire i segurament no hauria escrit aquestes ratlles, ni amb motiu de les esmentades experiències, si una al·lusió de la revista "Auto-Moto" a unes que vaig fer ara farà uns deu anys, no m'haguessin acabat de decidir. Es plany l'artíficia que les experiències no foren continuades i que no s'hi fes major publicitat. Qualsevol que visiti la secció de forges de la Hispano-Suïssa a Ripoll no hi veurà pas solament el reactor. Hi ha pila de coses més que es varen muntar simultàniament plantejant una sèrie formidable de problemes de tomta mena i de resolució més apremiant i inajornable. I, en el nostre país, tan mancat de personal auxiliar, la capacitat realitzadora és sempre més limitada, que la imaginativa.

Quant a la publicitat, en aquelles dades vaig publicar un article a "La Veu de Catalunya" que ocupava, amb gràfics i tot, quasi tota una plana. No vaig tenir la traça d'interessar a ningú i, encara, em vaig guanyar alguna rialla irònica i una amonestació indirecta. Fou un professor de la Universitat francesa de Grenoble qui m'agudità la recança

teix comoció i contusions greus en el cap i que té fracturat el braç esquerra. — Fabra.

VOL D'UN AVIADOR GREC
Atenes, 8. — El coronel Adamiadis, cap dels serveis d'aviació, militar grega, ha sortit aquest matí a bord d'un aparell Breguet núm. 19, de l'aeròdrom de Tatos, per a realitzar el circuit Mediterrània, amb estacions d'aterratge a Alepo, Alexandria, Casablanca i París. — Fabra.

BOXA

Paris, 8. — El campió dels pesos pluma de França, Humery, ha batut el campió de la mateixa categoria de Bèlgica, Scillie, per abandonament al cinquè round.

Scillie ha estat desqualificat per abandonament injustificat. — Fabra.

donar una mica més de balança pensant que, tot plegat, en un avió d'hèlix, mogut per una turbina de gas, tendim: Un gas projectat contra una superfície inclinada en relació a l'eix de rotació, i que fa girar per reacció. Anant moment de rotació es tracta de una altra superfície inclinada que reacciona sobre l'aire per a desplaçar el vehicle seguint una direcció paral·lela a l'eix més aviat dit. De manera que és un gas que reacciona damunt l'aire a través d'un sistema de cossos sòlids que, en definitiva, és també un que passa amb els motors actuals. I bé; d'això a fer com en les eliminacions matemàtiques, l'esperit només hi té un pas: Suprimir els cossos sòlids i fer reaccionar el gas directament sobre l'aire.

Algores us adonau que heu anat a parar a l'auto-coet i que heu simplificat la solució d'una manera tant formidable que gairebé no hi queda res.

Independèntment de les qüestions de rendiment que tenen una complicació enorme, ve ara la realització pràctica del problema de la imaginació.

Si anem movent-nos dintre l'ambient del motor d'explosió actual, pensarem a fer circular aire carburant dintre d'una cambra: inflamar-lo i aprofitar l'expansió. Però aquí no tenim altre mitjà de sollicitar o empenyer l'aire cap a dins de la cambra que el desplaçament mateix del vehicle. Perquè, afegir un motor auxiliar per a aquella feina, equival a admetre el fracàs absolut de la idea. Malgrat les dificultats d'aquesta tècnica i l'escàs rendiment actual, jo crec que l'única que ha de donar algun resultat. De fet ha aconseguit fer córrer poc o molt un cotxe per aqueix sistema amb càrrega d'acetilè i metyls, naturalment, amb benzina.

Si, suggestionat per la imatge del cotxe, seguim el camí del doctor Vallier-Opel, la cosa apareix més senzilla en el primer pas. Però fins poc no pot tirar endavant. Tota descàrrega gasosa ha de fer-se: o per comprensió prèvia o per combustió. Dintre la solució de la combustió hi ha dues possibilitats. Forçar els elements combustibles i oxidants a bord o portar només el combustible i anar prenent l'oxigen de l'aire al llarg del camí, que és el que fan els automòbils i avions actuals.

Veus aquí, doncs, tres solucions que per concretar-les en exemples, agafarem: l'aire líquid per a la primera, nitro-glicerina per a la segona i benzina o acetilè per a la tercera.

L'aire líquid no pot omprar-se amb mica de rendiment sense escalfar-lo en el moment de l'expansió, perquè les calories que ha perdut en reduir-se de volum ha de prendre-les als del voltant i s'encongeix respecte al volum primitiu de tal manera que amb quantitats enormes faríem poca feina. Hi ha encara la necessitat de portar un pes molt exagerat. Escalfant-lo no ens allunyem gaire de la segona solució. No sé que ningú hagi fet experiències per aquest costat que, si més no, serien molt costoses i perilloses.

Jo havia pensat que la cambra d'explosió fos un veritable laboratori on es preparés nitro-glicerina a mesura que s'anés gastant. Això és perfectament realitzable i no és gens perillós, perquè ni l'acid nítric ni el sulfúric ni la glicerina poden donar disgustos separats i la nitroglicerina formada es podria assegurar que es orém més íntegrament sense deixar excés en dipòsit. Però hi ha sempre l'inconvenient de portar aquí, no obstant el combustible i el carburant, sinó encara altres substàncies feixugues en combinació que per a un viatge llarg representarien de seguida tones. La casa Opel ho ha provat amb pólvora i per les fotografies i les explicacions comprenem que amb càrregues ja considerables ha aconseguit velocitats relativament satisfactòries, però en trajectes molt petits.

Creu que cada una de les tècniques apuntades pot donar molt, perquè la fe, l'entusiasme, la perseverança i l'oblit dels egoïsmes i les ironies que ens envolten poden fer miracles. Peròestic convençut que l'ideal és aprofitar el desplaçament del vehicle per a fer-hi entrar l'aire carburant i inflamar-lo per a fer-lo sortir per una boca orientada correctament.

Fetser un avantatge insubstituïble de l'ús d'explosius és voler fer la possibilitat dels viatges interplanetaris. Si, com sembla, en l'espai interstel·lar no hi ha cap cos combustible, aleshores no hi ha més possibilitat que la de l'ús d'explosius per tal de salvar les distàncies d'atracció. Aquesta seria la victòria més alta del reactor, perquè és l'únic que funcionaria en el buit, ja que la propulsió no necessita l'ajut de l'aire, sinó que és la projecció fora del centre d'explosió de la massa gasosa que provoca el desplaçament.

Qui sap quines coses poden imaginar-se per aquest costat. Les possibilitats de la intel·ligència humana tot just han començat a mostrar-se. Si el ritme de les coses no sofrís una desviació molt forta, podem perdre'n de la immensitat de la imaginació. Qui sap si a la llor de la terra que ha d'escampar-se per l'Univers, l'home eixir d'aquestes limitacions haurà pogut aprofitar-les per a trobar trossos immensos d'elements que a aixamplar cada vegada més la seva intel·ligència i domini de les coses fins a conèixer l'essència mateixa que tot ho prediçosa i ordena.

Seguir com vulgui, caldria que els catalans portéssim un xic més d'entusiasme en aqueixes coses. L'aviació, que és el signe més afortunat del temps, no ens hui dit res. Hi ha el cas de l'Argonaut, d'En Canudas i d'altres. Però la penúria amb que hem de moure's encara acaba de fer més gran llur mèrit i la vergonya racional. Tants joves rics com hi ha, agrada's de lluir-se amb el volant i que haguem donat un contingent nul a l'obra del nostre segle. Quin

egoisme! Quina misèria! Certament hi ha regions del nostre país que són perilloses per al vol, però això imposa encara més la tasca de fer una organització de terrenys d'aterratge. I, per compensació, n'hi ha poques de més bells.

Tenim la sort que totes les nostres coses bagin d'ésser civils. Pensem-hi, doncs, la voluntat i la nostra activitat serà més plena i gloriosa.

R. C. D.

—Jordi, mentre l'entretens amb aquestes abelles, podries aprofitar-ho per fer córrer el gos.

(De "London Opinion", de Londres.)

SUBSCRIVIU-VOS AL D'Ací i D'Allà ÚNIC MAGAZINE CATALÀ DIRECTOR: Carles Soldevila

D'ACI I D'ALLÀ

En _____ es subscriu al D'ACÍ I D'ALLÀ a partir de l'1 de gener de 1928.

ADREÇA:

Nom _____

carret _____

població _____

Recorreu aquest cop a: Llibreria Catalònia - Plaça Catalunya, 17

Preu de subscripció: Barcelona un any, pesetas 15 - Fora un any, pesetas 20 Retransmissió: un any, pesetas 25

NOTA: Els que es subscriuen a partir de 1 de gener els enviarem gratis el número de desembre, que serà extraordinari. Portarà en la seva doble pàgina una il·lustració a tot color d'un quadre del gran pintor Santiago Ruschaf.

SI US INTERESSA

D'obtenir gel i refrigeració segura i automàtica; Conservar els vostres aliments i comestibles, fins els més delicats, en perfecte estat de conservació, amb tota la seva frescor i assaonament, en els mesos més calorosos de l'any;

Refrigerar i conservar les vostres begudes i gelats; Obsequiar els vostres clients amb pastilles de gel pur, amb l'aigua que els sigui més agradable (vi, aigües minerals, etc.);

En una paraula: si desitgeu utilitzar en el vostre establiment sistemes adequats de refrigeració automàtica al preu mínim de compra i manteniment; Sense necessitat d'haver de vigilar mai la màquina, sense haver d'utilitzar aigua de condensació, a base d'una temperatura sempre exacta;

amb tota seguretat, sense reclamacions, sense pèrdues i molèsties, sense haver de sofrir sorolls molestos, ni oïrs dolentes de les que exhalen altres instal·lacions

"UTILITZEU LA REFRIGERACIÓ ELÈCTRICA

FRICK

La més perfecta, completa i segura de totes les que s'usen avui a tot el món

Sol·liciteu detalls a Societat General d'Aplicacions Industrials Rambla de Catalunya, 45

PROJECTES I PRESSUPOSTOS DE FRANCO

ELS AMICS DE LA PUBLICITAT RETENEN GIROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

COMPANÿIA TRASATLANTICA

SERVEIS DIRECTES

LINIA CANTABRICA A CUBA I MEXIC

El vapor "CRISTOBAL COLON", sortirà de Bilbao i Santander el dia 19 de juny, de Gijón el 20, i de Corunya el 21 cap a l'Havana i Veracruz.

El vapor "ALFONSO XIII" sortirà de Bilbao i Santander el dia 17 de juliol, de Gijón el 18 i de Corunya el 19, cap a l'Havana i Veracruz.

LINIA DE LA MEDITERRANEA A COSTAFIRME I PACIFIC

El vapor "LEON XIII" sortirà de Barcelona el dia 10 de juliol, de València l'11, de Màlaga el 13 i de Cádiz el 15, cap a Las Palmas, San Juan de Puerto Rico, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia, Colón, Guayaquil, Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaíso.

LINIA A FILIPINES

El vapor "C. LOPEZ Y LOPEZ" sortirà de Barcelona el dia 15 de juny, cap a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore i Manila.

LINIA DE LA MEDITERRANEA A BRASIL-PLATA

El vapor "INFANTA ISABEL DE BORBON" sortirà de Barcelona el dia 5 de juliol, d'Almeria i Màlaga el 6 i de Cádiz el 8, cap a Santa Cruz de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor "REINA VICTORIA EUGENIA" sortirà de Barcelona el dia 5 d'agost, d'Almeria i Màlaga el 6 i de Cádiz el 8, cap a Santa Cruz de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

Pròxima expedició: El dia 5 de setembre.

LINIA DE LA MEDITERRANEA A CUBA I NOVA YORK

El vapor "ANTONIO LOPEZ" sortirà de Barcelona el dia 3 de juliol, de València el 4, de Màlaga el 7 i de Cádiz el 9, cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma (facultativa), Santiago de Cuba (facultativa), Havana i Nova York.

Pròxima expedició: El dia 25 de juliol.

LINIA A FERNANDO POO

El vapor "SAN CARLOS" sortirà de Barcelona el dia 15 de juny, cap a València, Alacant i Cádiz, d'on sortirà el 20 cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.

Pròxima expedició: El dia 15 de juliol.

LINIA D'ESPANYA A NOVA YORK

Servei ràpid-directe. — El vapor "MANUEL ARNUS" sortirà de Barcelona el dia 5 de juliol i de Cádiz el 9, directament cap a Nova York.

Rebaites a famílies, en passatges d'anada i tornada. Preus convencionals per cambrots especials. Els vapors tenen instal·lada la telegrafia sense fil i aparells per a senyals submarins; estan dotats dels més moderns avenços, tant per a la seguretat dels passatgers com per a llur confort i gust. Tots els vapors tenen mitge i capella.

Les comoditats i tracte que gaudeix el passatger de tercera es manté a l'altura tradicional de la Companyia.

Rebaites en molts d'exportació. — La Companyia fa rebaites del 30 per 100 en els molts de determinats articles, d'acord amb les vigents disposicions per al Servei de Comunicacions Marítimes.

Aquesta Companyia té establerta una xarxa de serveis combinats per als principals ports; serveis per a línies regulars que li permeten adre' tre càrrega i passatgers cap a: Liverpool i ports de la mar Bàltica i mar del Nord; Zanzibar, Moçambic i Capetown; Punta de l'Àsia Menor, Golf Pérsic, India, Sumatra, Java, Cotxin-Kina, Atírralla, Nova Zelanda, Hilo-Ho, Cobá, Port-Arthur i Vladivostok; Nova Orleans, Savannah, Charleston, Georgetown, Beikimoro, Filadèlfia, Boston, Quebec, Montreal; Ports de l'Amèrica Central i Nord-Amèrica al Pacífic; de Panama a San Francisco de Califòrnia; i Punta Arenas, Corcoel, Valparaíso per l'estret de Magalhães.

La Secció que per a aquest servei té establert la Companyia s'encarrega del transport i exhibició a Ultramar dels mostraris que li siguin transmesos a tal efecte, i de la sol·licitud dels articles i de la seva venda, com assaig, desitge i ar els exportadors.